

# ĐẠI SỐ TUYẾN TÍNH

Tài liệu ôn thi cao học năm 2005

Phiên bản đã chỉnh sửa

PGS. TS My Vinh Quang

Ngày 10 tháng 11 năm 2004

## Bài 3 : Giải Bài Tập Định Thức

### 1. Tính

$$\begin{vmatrix} \alpha & \beta & \gamma \\ \beta & \gamma & \alpha \\ \gamma & \alpha & \beta \end{vmatrix} \text{ trong đó } \alpha, \beta, \gamma \text{ là các nghiệm của phương trình } :x^3 + px + q = 0$$

**Giải :**

Theo định lí Viet ta có  $\alpha + \beta + \gamma = 0$

Cộng cột (1), cột (2) vào cột (3) ta có:

$$\begin{vmatrix} \alpha & \beta & \gamma \\ \beta & \gamma & \alpha \\ \gamma & \alpha & \beta \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} \alpha & \beta & \alpha + \beta + \gamma \\ \beta & \gamma & \alpha + \beta + \gamma \\ \gamma & \alpha & \alpha + \beta + \gamma \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} \alpha & \beta & 0 \\ \beta & \gamma & 0 \\ \gamma & \alpha & 0 \end{vmatrix} = 0$$

### 2. Giải phương trình

$$\begin{vmatrix} 1 & x & x^2 & x^3 \\ 1 & 2 & 4 & 8 \\ 1 & 3 & 9 & 27 \\ 1 & 4 & 16 & 64 \end{vmatrix}$$

**Giải :**

Khai triển định thức về trái theo dòng đầu, ta sẽ có về trái là một đa thức bậc 3 của  $x$ , kí hiệu là  $f(x)$ . Ta có  $f(2) = 0$  vì khi đó định thức ở về trái có 2 dòng đầu bằng nhau. Tương tự  $f(3) = 0, f(4) = 0$ . Vì  $f(x)$  là đa thức bậc 3, có 3 nghiệm là 2, 3, 4 nên phương trình trên có nghiệm là 2, 3, 4.

### 3. Chứng minh

$$\begin{vmatrix} a_1 + b_1 & b_1 + c_1 & c_1 + a_1 \\ a_2 + b_2 & b_2 + c_2 & c_2 + a_2 \\ a_3 + b_3 & b_3 + c_3 & c_3 + a_3 \end{vmatrix} = 0$$

**Giải :**

Nhân cột (2) với (-1), cột (3) với 1 rồi cộng vào cột (1), ta có:

$$\begin{aligned} VT &= \begin{vmatrix} 2a_1 & b_1 + c_1 & c_1 + a_1 \\ 2a_2 & b_2 + c_2 & c_2 + a_2 \\ 2a_3 & b_3 + c_3 & c_3 + a_3 \end{vmatrix} = 2 \begin{vmatrix} a_1 & b_1 + c_1 & c_1 + a_1 \\ a_2 & b_2 + c_2 & c_2 + a_2 \\ a_3 & b_3 + c_3 & c_3 + a_3 \end{vmatrix} \\ &\stackrel{(1)}{=} 2 \begin{vmatrix} a_1 & b_1 + c_1 & c_1 \\ a_2 & b_2 + c_2 & c_2 \\ a_3 & b_3 + c_3 & c_3 \end{vmatrix} \stackrel{(2)}{=} 2 \begin{vmatrix} a_1 & b_1 & c_1 \\ a_2 & b_2 & c_2 \\ a_3 & b_3 & c_3 \end{vmatrix} \end{aligned}$$

*Giải thích:*

(1) : nhân cột (1) với (-1) cộng vào cột (3)

(2) : nhân cột (3) với (-1) cộng vào cột (2)

### 4. Chứng minh

$$\begin{vmatrix} a^2 & (a+1)^2 & (a+2)^2 & (a+3)^2 \\ b^2 & (b+1)^2 & (b+2)^2 & (b+3)^2 \\ c^2 & (c+1)^2 & (c+2)^2 & (c+3)^2 \\ d^2 & (d+1)^2 & (d+2)^2 & (d+3)^2 \end{vmatrix} = 0$$

**Giải :**

$$VT \stackrel{(1)}{=} \begin{vmatrix} a^2 & (a+1)^2 & 2a+3 & 6a+9 \\ b^2 & (b+1)^2 & 2b+3 & 6b+9 \\ c^2 & (c+1)^2 & 2c+3 & 6c+9 \\ d^2 & (d+1)^2 & 2d+3 & 6d+9 \end{vmatrix} \stackrel{(2)}{=} 0$$

*Giải thích:*

(1) : Nhân cột (1) với (-1) cộng vào cột (4), nhân cột (2) với (-1) cộng vào cột (3)

(2) : Định thức có 2 cột tỷ lệ

### 5. Tính định thức

$$\begin{vmatrix} 1+a_1 & a_2 & a_3 & \dots & a_n \\ a_1 & 1+a_2 & a_3 & \dots & a_n \\ a_1 & a_2 & 1+a_3 & \dots & a_n \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_1 & a_2 & a_3 & \dots & 1+a_n \end{vmatrix}$$

**Giải :**

$$\begin{aligned} VT &\stackrel{(1)}{=} \begin{vmatrix} 1+a_1+\dots+a_n & a_2 & a_3 & \dots & a_n \\ 1+a_1+\dots+a_n & 1+a_2 & a_3 & \dots & a_n \\ 1+a_1+\dots+a_n & a_2 & 1+a_3 & \dots & a_n \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1+a_1+\dots+a_n & a_2 & a_3 & \dots & 1+a_n \end{vmatrix} \\ &\stackrel{(2)}{=} \begin{vmatrix} 1+a_1+\dots+a_n & a_2 & a_3 & \dots & a_n \\ 0 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & 1 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 1 \end{vmatrix} = 1+a_1+\dots+a_n \end{aligned}$$

*Giải thích:*

(1): Cộng các cột (2), (3), ..., (n) vào cột (1)

(2): Nhân dòng (1) với (-1) rồi cộng vào các dòng (2), (3), ..., (n)

### 6. Tính định thức

$$\begin{vmatrix} 0 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & 0 & x & \dots & x \\ 1 & x & 0 & \dots & x \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & x & x & \dots & 0 \end{vmatrix}$$

**Giải :**

Với  $x \neq 0$

$$VT \stackrel{(1)}{=} \begin{vmatrix} 0 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & -x & 0 & \dots & 0 \\ 1 & 0 & -x & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & 0 & 0 & \dots & -x \end{vmatrix} \stackrel{(2)}{=} \begin{vmatrix} \frac{n-1}{x} & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 0 & -x & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & -x & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & -x \end{vmatrix}$$

$$= \frac{n-1}{x}(-x)^{n-1} = (-1)^{n-1}(n-1)x^{n-2} \quad (n \geq 2)$$

*Giải thích:*

(1): Nhân dòng (1) với (-x) cộng vào dòng (2), (3), ..., (n)

(2): Nhân cột (2), (3), ..., (n) với  $\frac{1}{x}$  rồi cộng tất cả vào cột (1)

Để thấy khi  $x = 0$ , đáp số trên vẫn đúng do tính liên tục của định thức.

## 7. Tính định thức

$$D_n = \begin{vmatrix} 5 & 3 & 0 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 2 & 5 & 3 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 5 & 3 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 5 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 2 & 5 \end{vmatrix}$$

**Giải :**

Khai triển định thức theo dòng đầu ta có :

$$D_n = 5D_{n-1} - 3 \begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 3 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 5 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 5 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 2 & 5 \end{vmatrix}$$

Tiếp tục khai triển định thức theo cột (1) ta có công thức truy hồi :

$$D_n = 5D_{n-1} - 6D_{n-2} \quad (*) \quad (n \geq 3)$$

Từ (\*) ta có :

$$D_n - 2D_{n-1} = 3(D_{n-1} - 2D_{n-2})$$

Do công thức đúng với mọi  $n \geq 3$  nên ta có:

$$D_n - 2D_{n-1} = 3(D_{n-1} - 2D_{n-2}) = 3^2(D_{n-2} - 2D_{n-3}) = \dots = 3^{n-2}(D_2 - 2D_1)$$

Tính toán trực tiếp ta có  $D_2 = 19$ ,  $D_1 = 5$  nên  $D_2 - 2D_1 = 9$ . Bởi vậy ta có:

$$D_n - 2D_{n-1} = 3^n \quad (1)$$

Mặt khác, cũng từ công thức (\*) ta có:

$$D_n - 3D_{n-1} = 2(D_{n-1} - 3D_{n-2})$$

Tương tự như trên ta có:

$$D_n - 3D_{n-1} = 2(D_{n-1} - 3D_{n-2}) = 2^2(D_{n-2} - 3D_{n-3}) = \dots = 2^{n-2}(D_2 - 3D_1) = 2^n$$

Vậy ta có:

$$D_n - 3D_{n-1} = 2^n \quad (2)$$

Khử  $D_{n-1}$  từ trong (1) và (2) ta có:

$$D_n = 3^{n+1} - 2^{n+1}$$

(Bạn đọc có thể so sánh cách giải bài này với cách giải ở ví dụ 4)

## 8. Tính định thức

$$D = \begin{vmatrix} a_1 & x & \dots & x \\ x & a_2 & \dots & x \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ x & x & \dots & a_n \end{vmatrix}$$

**Giải :**

Định thức này có thể tính bằng phương pháp biểu diễn định thức thành tổng các định thức. Trước hết ta viết định thức dưới dạng:

$$D = \begin{vmatrix} a_1 - x + x & 0 + x & \dots & 0 + x \\ 0 + x & a_2 - x + x & \dots & 0 + x \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 + x & 0 + x & \dots & a_n - x + x \end{vmatrix}$$

(1) (2)      (1) (2)                      (1) (2)

Lần lượt tách các cột của định thức, sau  $n$  lần tách ta có định thức  $D$  bằng tổng của  $2^n$  định thức cấp  $n$ . Cột thứ  $i$  của các định thức này chính là cột loại (1) hoặc loại (2) của cột thứ  $i$  của định thức ban đầu  $D$ . Chia  $2^n$  định thức này thành 3 dạng như sau:

**Dạng 1:** Bao gồm các định thức có từ 2 cột loại (2) trở lên. Vì các cột loại (2) bằng nhau nên tất cả các định thức dạng này đều bằng 0.

**Dạng 2:** Bao gồm các định thức có đúng một cột loại (2), còn các cột khác là loại (1).

Giả sử cột  $i$  là loại (2). Ta có định thức đó là:

$$D_i = \begin{vmatrix} a_1 - x & 0 & \dots & x & \dots & 0 \\ 0 & a_2 - x & \dots & x & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & x & \dots & a_n - x \end{vmatrix}$$

↑  
cột  $i$

$$\stackrel{(1)}{=} x(a_1 - x) \dots (a_{i-1} - x)(a_{i+1} - x) \dots (a_n - x) = \frac{x \prod_{k=1}^n (a_k - x)}{a_i - x}$$

((1) khai triển định thức theo cột  $i$ )

Có tất cả  $n$  định thức dạng 2 (ứng với  $i = 1, 2, \dots, n$ ) và tổng của tất cả các định thức dạng 2 là:

$$x(a_1 - x) \dots (a_n - x) \left[ \frac{1}{a_1 - x} + \dots + \frac{1}{a_n - x} \right]$$

**Dạng 3:** Bao gồm các định thức không có cột loại (2), nên tất cả các cột đều là loại (1). Và do đó có đúng 1 định thức dạng (3) là:

$$\begin{vmatrix} a_1 - x & 0 & \dots & 0 \\ 0 & a_2 - x & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & a_n - x \end{vmatrix} = (a_1 - x) \dots (a_n - x)$$

Vậy  $D$  bằng tổng của tất cả các định thức của 3 dạng trên và bằng:

$$x(a_1 - x) \dots (a_n - x) \left( \frac{1}{x} + \frac{1}{a_1 - x} + \dots + \frac{1}{a_n - x} \right)$$

## 9. Tính

$$\begin{vmatrix} a_1 + b_1 & a_1 + b_2 & \dots & a_1 + b_n \\ a_2 + b_1 & a_2 + b_2 & \dots & a_2 + b_n \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_n + b_1 & a_n + b_3 & \dots & a_n + b_n \end{vmatrix} = 0$$

**Giải :**

Định thức này có thể được tính bằng phương pháp biểu diễn định thức thành tổng các định thức với cách giải tương tự như bài 8. *Chi tiết của cách giải này xin dành cho bạn đọc.* Ở đây chúng tôi đưa ra một cách tính nữa dựa vào phương pháp biểu diễn định thức thành tích các định thức. Với  $n \geq 2$  ta có:

$$A = \begin{bmatrix} a_1 + b_1 & a_1 + b_2 & \dots & a_1 + b_n \\ a_2 + b_1 & a_2 + b_2 & \dots & a_2 + b_n \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_n + b_1 & a_n + b_2 & \dots & a_n + b_n \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} a_1 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ a_2 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ a_3 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_n & 1 & 0 & \dots & 0 \end{bmatrix}}_B \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 \\ b_1 & b_2 & \dots & b_n \\ 0 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 \end{bmatrix}}_C$$

Bởi vậy, ta có:

$$D = \det A = \det(BC) = \det B \cdot \det C = \begin{cases} 0 & \text{nếu } n > 2 \\ (a_1 - a_2)(b_2 - a_1) & \text{nếu } n = 2 \end{cases}$$

## 10. Tính

$$\begin{vmatrix} \cos(\alpha_1 - \beta_1) & \cos(\alpha_1 - \beta_2) & \dots & \cos(\alpha_1 - \beta_n) \\ \cos(\alpha_2 - \beta_1) & \cos(\alpha_2 - \beta_2) & \dots & \cos(\alpha_2 - \beta_n) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \cos(\alpha_n - \beta_1) & \cos(\alpha_n - \beta_2) & \dots & \cos(\alpha_n - \beta_n) \end{vmatrix}$$

Để tính định thức này ta dùng phương pháp biểu diễn định thức thành tích các định thức. Với  $n \geq 2$  ta có:

$$A = \begin{bmatrix} \cos(\alpha_1 - \beta_1) & \cos(\alpha_1 - \beta_2) & \dots & \cos(\alpha_1 - \beta_n) \\ \cos(\alpha_2 - \beta_1) & \cos(\alpha_2 - \beta_2) & \dots & \cos(\alpha_2 - \beta_n) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \cos(\alpha_n - \beta_1) & \cos(\alpha_n - \beta_2) & \dots & \cos(\alpha_n - \beta_n) \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} \cos \alpha_1 & \sin \alpha_1 & 0 & \dots & 0 \\ \cos \alpha_2 & \sin \alpha_2 & 0 & \dots & 0 \\ \cos \alpha_3 & \sin \alpha_3 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \cos \alpha_n & \sin \alpha_n & 0 & \dots & 0 \end{bmatrix}}_B \underbrace{\begin{bmatrix} \cos \beta_1 & \cos \beta_2 & \dots & \cos \beta_n \\ \sin \beta_1 & \sin \beta_2 & \dots & \sin \beta_n \\ 0 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 \end{bmatrix}}_C$$

Bởi vậy ta có:

$$D = \det A = \det(BC) = \det B \cdot \det C = \begin{cases} 0 & \text{nếu } n > 2 \\ \sin(\alpha_2 - \alpha_1) \cdot \sin(\beta_2 - \alpha_1) & \text{nếu } n = 2 \end{cases}$$

11. Tính định thức cấp  $2n$

$$D_{2n} = \begin{vmatrix} a & 0 & \dots & 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 0 & b \\ 0 & a & \dots & 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & b & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & a & 0 & 0 & b & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 0 & a & b & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 0 & b & a & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \dots & b & 0 & 0 & a & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & b & \dots & 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & a & 0 \\ b & 0 & \dots & 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 0 & a \end{vmatrix}_{2n \times 2n} \begin{matrix} (1) \\ (2) \\ \\ (n-1) \\ (n) \\ (n+1) \\ (n+2) \\ \\ (2n-1) \\ (2n) \end{matrix}$$

**Giải :**

Xét khi  $a \neq 0$

- Nhân dòng (1) với  $-\frac{b}{a}$  cộng vào dòng (2n)
- Nhân dòng (2) với  $-\frac{b}{a}$  cộng vào dòng (2n-1)
- .....
- Nhân dòng (n) với  $-\frac{b}{a}$  cộng vào dòng (n+1)

Ta có :

$$D_{2n} = \begin{vmatrix} a & 0 & \dots & 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 0 & b \\ 0 & a & \dots & 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & b & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & a & 0 & 0 & b & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 0 & a & b & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 0 & 0 & \frac{a^2 - b^2}{a} & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \dots & b & 0 & 0 & \frac{a^2 - b^2}{a} & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & \frac{a^2 - b^2}{a} & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 0 & \frac{a^2 - b^2}{a} \end{vmatrix} = (a^2 - b^2)^n$$

Khi  $a \neq 0$ , do tính liên tục của định thức công thức trên vẫn đúng. Vậy ta có:  $D_{2n} = (a^2 - b^2)^n$



*Chú ý* : Khai triển định thức theo dòng (1), sau đó khai triển các định thức cấp  $(2n - 1)$  vừa nhận được theo dòng  $(2n - 1)$ . Ta sẽ có công thức truy hồi:

$$D_{2n} = (a^2 - b^2)D_{2(n-1)}$$

Do công thức trên đúng với mọi  $n \geq 2$  nên :

$$D_{2n} = (a^2 - b^2)D_{2(n-1)} = (a^2 - b^2)^2 D_{2(n-2)} = \dots = (a^2 - b^2)^{n-1} D_2 = (a^2 - b^2)^n$$

(*Chi tiết của cách làm này xin dành cho bạn đọc*).

## 12. Tính định thức cấp $2n$

$$D_{2n} = \begin{vmatrix} a_1 & 0 & \dots & 0 & \vdots & b_1 & 0 & \dots & 0 & \\ 0 & a_2 & \dots & 0 & \vdots & 0 & b_2 & \dots & 0 & \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \\ 0 & 0 & \dots & a_n & \vdots & 0 & 0 & \dots & b_n & \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \\ c_1 & 0 & \dots & 0 & \vdots & d_1 & 0 & \dots & 0 & \\ 0 & c_2 & \dots & 0 & \vdots & 0 & d_2 & \dots & 0 & \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \\ 0 & 0 & \dots & c_n & \vdots & 0 & 0 & \dots & d_n & \end{vmatrix} \begin{matrix} (1) \\ (2) \\ \\ (n) \\ \\ (n+1) \\ (n+2) \\ \\ (2n) \end{matrix}$$

Xét khi  $a_1, a_2, \dots, a_n$  đều khác 0 :

- Nhân dòng (1) với  $-\frac{c_1}{a_1}$  rồi cộng vào dòng  $(n+1)$
- Nhân dòng (2) với  $-\frac{c_2}{a_2}$  rồi cộng vào dòng  $(n+2)$
- .....
- Nhân dòng (n) với  $-\frac{c_n}{a_n}$  rồi cộng vào dòng  $(2n)$

Ta có :

$$\begin{aligned}
 D_{2n} &= \begin{vmatrix}
 a_1 & 0 & \dots & 0 & \vdots & b_1 & 0 & \dots & 0 \\
 0 & a_2 & \dots & 0 & \vdots & 0 & b_2 & \dots & 0 \\
 \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\
 0 & 0 & \dots & a_n & \vdots & 0 & 0 & \dots & b_n \\
 \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\
 0 & 0 & \dots & 0 & \vdots & \frac{a_1 d_1 - b_1 c_1}{a_1} & 0 & \dots & 0 \\
 0 & 0 & \dots & 0 & \vdots & 0 & \frac{a_2 d_2 - b_2 c_2}{a_2} & \dots & 0 \\
 \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\
 0 & 0 & \dots & 0 & \vdots & 0 & 0 & \dots & \frac{a_n d_n - b_n c_n}{a_n}
 \end{vmatrix} \\
 &= (a_1 d_1 - b_1 c_1) \dots (a_n d_n - b_n c_n) = \prod_{i=1}^n (a_i d_i - b_i c_i)
 \end{aligned}$$

Khi các  $a_1, a_2, \dots, a_n$  bằng 0, do tính liên tục của định thức công thức trên vẫn đúng.

Vậy ta có :

$$D_{2n} = \prod_{i=1}^n (a_i d_i - b_i c_i)$$

*Chú ý* : Khai triển định thức theo dòng thứ  $n$ , sau đó khai triển các định thức cấp  $2n - 1$  vừa nhận được theo dòng  $(2n - 1)$  ta sẽ có công thức truy hồi:

$$D_{2n} = (a_n d_n - b_n c_n) D_{2(n-1)} \quad \forall n \geq 2$$

Do đó, ta có:

$$\begin{aligned}
 D_{2n} &= (a_n d_n - b_n c_n) D_{2(n-1)} = (a_n d_n - b_n c_n) (a_{n-1} d_{n-1} - b_{n-1} c_{n-1}) D_{2(n-2)} \\
 &= \dots = (a_n d_n - b_n c_n) \dots (a_2 d_2 - b_2 c_2) D_1 \\
 &= \prod_{i=1}^n (a_i d_i - b_i c_i)
 \end{aligned}$$

(Chi tiết của cách này xin dành cho bạn đọc)

1

---

<sup>1</sup>Người đánh máy : Nguyễn Ngọc Quyên